

CONSILIUL LEGISLATIV

Plenul permanent al Senatului

Bp. 103 / 25 martie 2026

Plenul permanent al Senatului

L. 232. / 7. 04. 2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea art. 729
din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Analizând propunerea legislativă pentru completarea art. 729 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (b103/26.02.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/998/02.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D155/03.03.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea cu un nou alineat a art. 729 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, intervenția legislativă preconizată este argumentată prin faptul că „Reglementarea actuală a art. 729 din Codul de procedură civilă prezintă o lacună semnificativă prin faptul că nu diferențiază limita maximă de urmărire în funcție de nivelul efectiv al venitului debitorului. Deși alineatul (3) al aceluiași articol introduce o protecție suplimentară pentru veniturile mai mici decât salariul minim net pe economie, nu există nicio protecție intermediară pentru debitorii ale căror venituri, deși depășesc salariul minim net, sunt totuși insuficiente pentru a permite o reținere de 50% fără a afecta

grav capacitatea acestora de a-și acoperi nevoile fundamentale de existență.

Această omisiune legislativă creează o discontinuitate în sistemul de protecție socială a debitorului, în sensul că trecerea de la regimul protectiv prevăzut de alin. (3) la regimul general prevăzut de alin. (2) se produce brusc, fără a ține cont de faptul că o reținere de jumătate din venitul lunar net are un impact cu totul diferit asupra debitorului care câștigă 4.500 de lei față de cel care câștigă 10.000 de lei. Prin introducerea unui prag intermediar de protecție pentru veniturile de cel mult 5.000 de lei net, propunerea legislativă corectează această discontinuitate și asigură o graduare mai echitabilă a sarcinii executării silite în funcție de capacitatea economică reală a debitorului”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, constatăm că nu sunt prezentate clar și complet **măsurile concrete ce se urmăresc a fi stabilite prin prezenta propunere**. Astfel, instrumentul de motivare nu conține **justificarea temeinică** a soluției legislative preconizate pentru **art. 729 alin. (2)¹**, ceea ce contravine dispozițiilor art. 32 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Motivarea trebuie să se refere la forma finală a proiectului de act normativ*”.

De asemenea, instrumentul de prezentare și motivare nu cuprinde și concluziile studiilor și lucrărilor de cercetare care au stat la baza elaborării proiectului, referiri la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene ori la dreptul comparat în materie.

Atragem atenția asupra faptului că o fundamentare sumară nu asigură înțelegerea soluțiilor preconizate și, cu precădere, a scopului și a corectitudinii acestora în raport cu jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale¹ și a Curții de la Luxemburg.

¹ Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 139/2019 că „*În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*”.

5. Analizând conținutul propunerii legislative, precizăm că soluția legislativă preconizată pentru **art. 729 alin. (2¹)** este susceptibilă să aducă atingere **principiului egalității de tratament**, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție.

Totodată, așa cum vom arăta în cele ce urmează, soluțiile legislative preconizate **încalcă principiul legalității**, prevăzut la **art. 1 alin. (5) din Constituție**, în componenta referitoare la calitatea legii,

Astfel, semnalăm că prin modalitatea de exprimare a intenției normative se instituie reguli contrare dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt de natură să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, **fiind susceptibile să încalce prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție**.

Precizăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acestora să fie una de calitate. Referitor la acest aspect, menționăm că, potrivit art. 6 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. [...]*”.

Cu privire la aceste aspecte, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe rânduri², statuând că „*una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative*” și că „*respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție*”.

Totodată, menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale³, Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. Legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în

² A se vedea paragraful 35 din Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016 care trimite la Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 95 și 96.

³ A se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 193 din 6 aprilie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012.

respectarea acestor cerințe, concretizate în claritatea, precizia și predictibilitatea legii⁴.

În acest sens, precizăm următoarele:

5.1. Semnalăm că soluția legislativă preconizată pentru **art. 729 alin. (2)¹** este susceptibilă să aducă atingere principiului egalității de tratament, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție, instituind privilegii pentru anumite categorii de persoane, respectiv pentru debitorii care au venitul lunar net mai mic sau egal cu 5000 de lei, în raport cu celelalte categorii de debitori.

În ceea ce privește tratamentul diferențiat care ar urma să fie aplicat, arătăm că soluția legislativă preconizată aduce atingere și **art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale⁵** și Protocolului al 12 - lea la aceasta, precum și **art. 20 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene**, toate normele invocate dispunând în sensul **asigurării de către state a egalității persoanelor în fața legii, prin interzicerea oricărei discriminări.**

5.2. Semnalăm că soluția legislativă preconizată pentru **alin. (2)¹** nu se integrează armonios în cuprinsul art. 729, fiind astfel contrară prevederilor art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(2) *Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor*”.

Precizăm faptul că, **pe de o parte, de lege lata**, redactarea actuală a art. 729 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește deja limite diferențiate ale urmăririi veniturilor, în funcție de tipul obligațiilor. Astfel, instituirea unei derogări generale de la urmărirea veniturilor bănești ale debitorului este de natură să genereze dificultăți în executarea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv în cazul unor creanțe cu un grad ridicat de protecție juridică.

În context, menționăm că la art. 729 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt deja reglementate limitele urmăririi veniturilor bănești pentru salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate **asigurării mijloacelor de existență ale acestuia.**

⁴ A se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, paragraful 92.

⁵ Încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta convenție.

Precizăm că în Decizia nr. 68/2020, Curtea Constituțională a reținut că art. 729 alin. (1) din Codul de procedură civilă *„institue limitele în care pot fi urmărite anumite categorii de venituri, în funcție de specificul lor, constituind o veritabilă normă de protecție socială a debitorului, care să-i permită acestuia asigurarea mijloacelor de existență, concomitent cu achitarea debitelor, implicit fiind asigurată și protecția creditorului, în vederea recuperării creanței. Astfel, veniturile cu caracter periodic ale debitorului, care sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, pot face obiect al urmăririi silite, până la jumătate din venitul lunar net (pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii), respectiv până la o treime din venitul lunar net pentru orice alte datorii. De asemenea, în cazul în care veniturile destinate asigurării mijloacelor de existență ale debitorului sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum. Așadar, prevederea legală criticată nu institue o interdicție absolută de urmărire a veniturilor, ci numai o limitare de urmărire a veniturilor al căror cuantum este mai mic decât salariul minim net pe economie, creditorii putând urmări acea parte a salariului ce depășește jumătate din salariul minim pe economie”*.

Totodată, în aceeași decizie, Curtea a reținut că *„protecția socială a debitorului se întinde asupra sumelor de bani ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, fără a se distinge în funcție de tipul contractelor individuale de muncă, astfel cum sunt reglementate în Codul muncii, respectiv cu durată determinată sau nedeterminată, prin agent de muncă temporară, cu timp parțial sau prin muncă la domiciliu. Tot astfel, prevederile legale criticate, respectiv art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă, nu institue nicio diferențiere în raport cu sursa veniturilor din muncă, fără a specifica dacă acestea sunt obținute de la un singur angajator sau mai mulți angajatori, ceea ce înseamnă că totalitatea veniturilor debitorului, obținute din muncă, sau din orice alte sume ce i se plătesc periodic acestuia, pot fi urmărite în limitele instituite de textul de lege criticat - ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus”*.

Pe de altă parte, semnalăm că enunțul preconizat face referire la aplicarea soluției legislative, *„indiferent de natura creanțelor”*, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 729 alin. (7) din actul de bază, potrivit căruia *„(7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele,*

precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii”.

Totodată, soluția legislativă preconizată nu se corelează nici cu dispozițiile art. 729 **alin. (4) și (5)** din actul de bază, potrivit cărora „(4) *Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decât pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel*”, iar „(5) *Urmărirea drepturilor prevăzute la alin. (4) se va putea face în limita a jumătate din cuantumul acestora*”.

5.3. Semnalăm că sintagma „*Prin derogare de la alin. (2)*” este improprie stilului normativ, având în vedere faptul că, potrivit prevederilor art. 63 teza a II - a din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază*”, în context fiind vorba de instituirea unei **exceptării** de la regula stabilită la alin. (2).

*

* *

Ca urmare a celor de mai sus, este necesar ca propunerea legislativă să fie reconsiderată în totalitate, atât din punctul de vedere al configurării soluțiilor legislative preconizate, care trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 263/24.03.2026